

Od Boha byl poslán člověk, jménem Jan. Ten přišel proto, aby vydal svědectví o tom světle, aby všichni uvěřili skrze něho. Jan sám nebyl tím světlem, ale přišel, aby o tom světle vydal svědectví.

...

Toto je svědectví Janovo, když k němu Židé z Jeruzaléma poslali kněze a levity, aby se ho otázali: "Kdo jsi?" Nic nepopřel a otevřeně vyznal: "Já nejsem Mesiáš." Znovu se ho zeptali: "Jak to tedy je? Jsi Eliáš?" Řekl: "Nejsem." "Jsi ten Prorok?" Odpověděl: "Ne." Řekli mu tedy: "Kdo jsi? Ať můžeme přinést odpověď těm, kdo nás poslali. Za koho se sám pokládáš?" Řekl: "Jsem hlas volajícího na poušti: Urovňte cestu Páně - jak řekl prorok Izaiáš." Ti vyslaní byli z řad farizeů. Otázali se ho: "Proč tedy křtíš, když nejsi ani Mesiáš ani Eliáš ani ten Prorok?" Jan jim odpověděl: "Já křtím vodou. Uprostřed vás stojí, koho vy neznáte - ten, který přichází za mnou; jemu nejsem hoden ani rozvázat řemínek u jeho obuvi." To se stalo v Betanii, na druhém břehu Jordánu, kde Jan křtil.

Když dnes rozsvěcíme druhou svíci na adventním věnci, posloucháme u toho příběh jak inspirovaný nějakou absurdní hrou Václava Havla: *Kdo jsi?*, ptají se Jana tazatelé, poslaní za ním z chrámu na kontrolu. *Já nejsem Mesiáš*, odpovídá, neodpovídá Jan, zvaný tradičně Křtitel. A i když pak tazatelé (jako by zvedli téma, které dotazovaný sám nadhodil) nabízejí poněkud všednější alternativy, *Jsi Eliáš?* Nebo aspoň nějaký prorok? (přičemž i tyhle tituly by v bulváru vydaly na docela tučné titulky), přece Jan trvá na své původní odpovědi: **Ne, nejsem**. A čím déle to posloucháme, tím víc roste naše napětí, ale také nervozita. O co tady jde? Co je to za odpovědi, tyhle ne-odpovědi? Ne, nejsem... Proč to ten Jan u Jordánu tak vytrvale a tvrdohlavě opakuje?

O Janu zvaném ostatními evangelisty Křtitel, jsme poslouchali celý podzim. Tenhle oddíl se od dob staré církve čte právě v adventu, než Ježíš vstoupí s plnou parádou na scénu. To Janovo „*Tohle já nejsem*“ jako by chtělo udělat předvánoční úklid. Nikoli v prostorách našich domácností, ale v prostorách naší víry. Našeho očekávání, představ, zažitých rituálů. K adventu patří spousta krásných zvyklostí, které nás obvykle provázejí na cestě k poselství vánoc. Letošní karanténní advent nás o mnohé z nich připraví. Kolik koncertů (nejen rybovek) nezazní, v kostele si nezapíváme, nešpory ani mnohá setkání, která dokážou potěšit, se nekonají. Všechny tyhle tradice a zvyklosti představují ovšem jen jakousi sváteční předsíň, kterou přicházíme k vánocům. Teď nám ji epidemie vymetla. Leckomu dočista.

To Janovo *O TOMHLE TO NENÍ* připomíná: Neupínejte svou víru, své očekávání, své životní perspektivy a šance na tyto lidské výkony a úkony (byť mají náboženskou pečť). Když NEjsou, když se NEkonají, neznamená to, že evangelium ztratilo svou sílu. Právě naopak, ta najednou poloprázdná předvánoční předsíň je místem, kde Jan říká: Já to nejsem, tohle ještě není cíl. Jděte dál. A když nesvíbí obvyklé adventní blikačky a svíce pohasínají, nevádí, vždyť právě světlo teprve přijde.

Život, kde najednou zjišťujeme, co všechno NEJDE, nač NEdosáhnem, co nás NEpotká, nemusí být frustrující, marný ani prázdny, pokud ta prázdnota (či poloprázdnota) odkazuje někam dál: K plnosti smyslu, k bohatství, jež

teprve přijde, které máme před sebou, jehož sílu v té před-síni neodkryjeme.

2.

To Křtitelovo „Já nejsem“, zní přitom „ve světle ramp“, kde by se ledaskdo z našich současníků náramně rád viděl: Sám na prvním místě vyznává **Já nejsem MESIÁŠ**. To je jeho životní krédo. Jeho slogan, i místo v příběhu záchran a naděje. Říká nám to v době, kdy má leckdo potřebu se za mesiáše prohlašovat. Ať slibuje *Ano, bude líp*, nebo *Make America great again*, nebo nejlíp to zvládneme my, nebo Čechy Čechům...

Doba je komplikovaná, za rohem se schovávají všelijaká ohrožení, jimž jsme odvykli nebo s nimiž zatím neumíme počítat. Na povrch vyplouvají různé nepravosti a dlouhodobě neřešené problémy (a že jich covidová epidemie odhalila), kostlivci vypadávají ze skříní, kde už měli být dávno rozpadlí na prach. A v neposlední řadě žijeme už 30 let v otevřené společnosti a mnoho lidí to znejišťuje. A tu se nabízejí všelijací vůdcové, rádcové, krysaři, kteří lákají na to své, ANO, já to jsem ten pravý, Já jsem mesiáš. Já vás vysvobodím z vašich úzkostí, frustrací, obdařím život jistotami, vrátím řád, na který jste byli zvyklí. Jen musíte trochu vypnout hlavu, odpustit si otázky a nedat na ty, co svými účelovkami té mé cestě ke krásné budoucnosti pořad hážou klacky pod nohy.

Před vánocemi k tomu navíc bývá slyšet ty, kdo přinášejí zaručené recepty na štěstí, na zdraví, slibují hory doly (nebo i ty příslovečné stráně), pokud ovšem člověk nekriticky uposlechne to hlavní: Dejte se k nám a my už za vás zařídíme všechno potřebné...

A tu si znovu všimněme odpovědi Jana Křtitele: Když za ním přišli, a ptali se ho *CO TY JSI VLASTNĚ ZAC?* (s velice zřetelným názvukem, nejsi náhodou ty ten pravý, ten očekávaný a zaslíbený?) – Jan Křtitel, navzdor své popularitě, nepodlehł pokušení udělat ze sebe toho pravého, jediného a rozhodujícího, ale vyznal *Já NEJSEM Mesiáš*, za mnou nechoďte, ode mne spásu nečekejte.

Víte, kdyby tohle uměl povědět leckdo z těch, kterým lidé dnes bezhlavě věří – kdyby tohle uměl říct každý z těch, kdo budí v lidech partajní zavilost – kdyby to uměl říct aspoň někdo z těch, kdo lidem vymývá mozky náboženským fanatismem nebo sektářskou nadutostí – kdyby si tohle dal do programu aspoň některý z proroků národnostní či rasové nesnášenlivosti – nezavládlo by v našem světě ještě Boží Království, ale bezesporu by výrazně ubylo slz, nářku, bolesti, utrpení, bezpráví a v neposlední řadě zbytečného umírání. Přijměme tady pro sebe to krédo Jana Křtitele jako spolehlivé a inspirativní vodítko. jakmile někdo začne vyhlášovat „jsem to já“, já jsem ten pravý, nechť nám zablíká v hlavě adventní křtitelovská kontrolka: No tak ty to teda zcela určitě nejsi.

Když jsme zmínili V. Havla jako dramatika, připomeňme ho (v adventu má výročí úmrtí) jako prezidenta. Když si čtete jeho texty, nebo připomenete hovory z Lán, znělo to skoro jak leitmotiv, jen jsme ho nechťeli moc slyšet: Život ve svobodě za vás nezařídí prezident, o jeho kvalitu musíte zápasit a za ni ručit sami. Já nejsem mesiáš.

3.

Já to nejsem, ale uprostřed vás stojí ten, jehož neznáte,

odpovídá tazatelům Jan, co mu evangelista pro jistotu neříká ani Křtitel. Říká to těm, kdo si pro svůj dotazník připravili předem hotové odpovědi: mesiáš, Eliáš, prorok... Představa, kterou máme zmáknutou, oblíbená postava, kterou si dovedeme zařadit. Jenže toho pravého Mesiáše, Vysvoboditele, dárce naděje nezničitelné, ztělesnění živé Boží blízkosti, světlo v temnotách – toho nikdy nezmáknem, na toho potřebujem vždycky znova připravit, pro toho potřebujem vždycky znova uklidit. Je skrytý, právě proto, aby to, co přináší, nezevšednělo, neztradičnělo, nestalo se lacinou nápodobou, fejkem v síni církevních či nábožných tradic.

Jan nebyl tím světlem, podtrhuje evangelista. Ale tím, že sám jednoznačně dosvědčí *Já nejsem*, tím nám umožňuje, abychom se s pravým světlem potkali. Jan prohlásil „já nejsem“, aby pak o to výrazněji, nezastíněně zaznělo, *Já jsem. Já jsem – světlo světa*.

Světlo o němž platí, když ty jsi nám světlem spatřujeme světlo. Světlo nových šancí, světlo, které nečeká na konci tunelu, zda k němu doklopýtáme, ale jde nám v tunelech našich ztraceností, úzkostí a bezvýchodností naproti. A svítí i navzdor temnotě poslední, temnotě smrti.

V adventu to tušíme s novou naléhavostí: Ježíš, ten pravý Mesiáš, přichází za vámi, a je mezi vámi. Nejste mu cizí, vstoupil do vašeho světa, do času vašich životů, i do vašich bolestí, zklamání, i do vašich vin. Přichází, do světa vašich trápení a slz. Přichází do světa falešných a zákazonosných mesiášů, do světa zklamaných nadějí, bezpráví a smrti. Nalézá vás, a vy mu smíte důvěřovat, a radovat se z jeho blízkosti.

Ano, je skrytý, nekřičí a hlas nepozvedá, a přece se nenechá překřičet, přece se nenechá umlčet. A že je s námi, můžeme a máme poznat dnes u jeho stolu. AMEN.

Pořad bohoslužeb na 2. adventní 6. 12. 2020

Píseň: Svítá 335 (Hvězda)

In: Tvoje milosrdenství, Hospodine, sahá až k nebi, tvoje věrnost se dotýká mraků. Tvoje spravedlnost je jak mocné horstvo, propastná tůň nezměrná jsou tvoje soudy; zachraňuješ lidi i dobytek, Hospodine. Jak vzácný skvost je tvé milosrdenství, Bože! Lidé se utíkají do stínu tvých křídel. U tebe je pramen žití, když ty jsi nám světlem, spatřujeme světlo. (Ps 36,6-10)

Píseň 272,1-3.5

Modlitba (podle Přijmi nás)

Svěřujeme ti, Bože, jak jsme unavení z tohoto času. Dobře víme, že advent má být pro naději a radost, a my zjišťujeme, že na to nemáme dost sil. Bože, ty Přicházející, jak rádi bychom byli, kdybys k nám vstoupil. Tolik by se proměnilo, Pane, kdybys přišel a byl tu s námi., Učiň to, oslov nás, dotkni se nás, pozvi nás ke stolu., Daruj nám Ducha svatého, ať rozpoznáme, kdy jednat a kdy zůstat v klidu, kdy promluvit, a kdy se ztišit. Obdaruj nás světlem, nadějí, dopřej nám očekávat tebe. Amen

1. čtení Iz 40,1-8

Píseň Studně 367

kázání

Píseň 422

Confiteor

Pokořme se před svatým Bohem a v tichosti srdcí vyznávejme: Přicházíš, náš Pane, a zastihuješ nás obrácené do sebe nebo pryč od tebe. Uzavření v tom, co na nás doléhá, ztrácíme otevřenost a odvahu víry. Přivykli jsme mnoha nepsrave-

dlnoštem, staráme se hlavně o své sobecké zájmy, nedovolíme, aby tvé přicházející Království proměňovalo naše vztahy a naši víru. Tím vším se stavíme do cesty tvému přicházení, místo co bychom mu připravovali cestu. Před tebou, náš Pane, vyznáváme svoje viny: *BaS, potvrďme to vy i já hlasitým, VYZNÁVÁME „...“*

Ty nás však, Pane, nenecháváš být. Posíláš svědky, kteří ti připravují cestu, odklízají lidskou pýchu i nevíru. Tak umožňujješ, aby zazářilo pravé světlo, světlo tvého milosrdenství a obnovující moci. Věříme, že nás potkává v příchodu a příběhu tvého Syna. *BaS, vyznejme tuto svou důvěru, vy i já, hlasitým VĚŘÍME „...“*

Protože nám JK otevírá možnost života ve vzájemnosti a pokoji, smíme se i my smířit se svými nepřáteli, odpouštět těm, kdo nám ublížili a mít naději pro ty, pro něž jsme ji ztratili. *Přiznejme se k tomu, vy i já, společným: PRO LÁSKU KRISTOVU ODPOUŠTÍME „...“*

Slovo milosti: I kdyby ustoupily hory a pohnuly se pahorky, moje milosrdenství od tebe neodstoupí a smlouva mého pokoje se nepohne, praví Hospodin, tvůj Slitovník. (Iz 54,10) *Na znamení, že chceme společně sdílet obnovující dary spásy, usmějme se na sebe místo pozdravení pokoje.*

ustanovení

modlitba

Tvůj Duch ať otevře naše srdce pro proměňující a obnovující moc darů stolu Kristova, Pane. Vytvoř z nás společenství, které s novou důvěrou zažívá, že nepatří ani svým slabostem, ani smrti, ale tvému Synu a našemu Pánu, Jku.

V jeho jménu společně prosíme OTČE NÁŠ...

pozvání

BLAHOSLAVENÍ, kteříž jsou k večeři svatby Beránkovy povoláni.

Vysluhování (zpěv „Před tebou“)

Propouštění:

1. *Naplnil se čas a přiblížilo se Království Boží. Čiňte pokání a věrte evangeliu. Jděte v pokoji.*

2. *Ježíš k nim promluvil: "Já jsem světlo světa; kdo mě následuje, nebude chodit ve tmě, ale bude mít světlo života." Jděte v pokoji.*

MODLITBA

Tobě Pane dobrořečíme za chléb připomínající seberozdávající lásku Kristovu. Tobě dobrořečíme i za víno z kalicha odpuštění a naděje. Otevřels' nám s novou silou výhled k tvému království. Znovu jsme byli utvrzeni v důvěře, že jsi při díle, že i při nás konáš svoje dílo a jednou nás přivítáš v cíli. Bože, přijmi náš dík a chválu, že nás neopouštíš a my směli zakusit blízkost tvého přicházejícího království. AMEN.

Ohlášení

Přímluvy

Tvé Království ať přichází, k těm, kdo jsou na dně svých sil, všude, kde vládne svévole a pýcha falešných mesiášů, kde lidskost dusí bezpráví a strach. Tvé Království ať přichází, k těm, kdo jsou vyčerpaní, k těm kdo slouží nemocným, k těm kdo povzbuzují druhé, k umírajícím, k osamělým, doprostřed bolestí. Tvé Království ať přichází, doprostřed pochybností, když jsme přesyceni a zmateni, navzdor rezignaci, inspirovat víru, dát zaznít pravdě, dát vyrůst naději. Tvé Království ať přichází, do našich srdcí, domovů, vztahů, do naší práce, Tvé Království ať tvoří slova našich modliteb, i směr našich kroků. Amen

Poslání Ř 10,6-11

Požehnání Ř 15,13

Píseň 272,6